

Offentlig høring om TSI - Telematic

Entur AS (Entur) viser til høringsbrev fra Statens jernbanetilsyn om forslag til nasjonal gjennomføring av TSI TEL-forordningen (forordning (EU) 2026/253). Frist for høringssvar er 23. april 2026.

1. Bakgrunn – om Entur og våre digitale tjenester i samferdselssektoren

Entur er et statlig eid virkemiddelselskap for reiseplanlegging, billettering og nært relaterte tjenester for kollektivtransport i Norge. Statens eierskap forvaltes av Samferdselsdepartementet og er begrunnet med sektorpolitiske mål. En del av Enturs hovedoppdrag er å levere og samle inn informasjon om alle stoppesteder for kollektivtransport i Norge og informasjon om de ulike aktørenes ruteplaner og trafikk i sanntid og annen informasjon i tilknytning til kollektivtransport. Enturs digitale reiseplanlegger tilbyr salg av kollektivbilletter gjennom Entur-appen, der vi selger billetter til kollektivtrafikk i hele landet – både til fylkeskommunal kollektivtransport og til andre tilbud som for eksempel flybussruter.

Et av Enturs samfunnsoppdrag er å levere grunntjenester for kollektivtransport, dette leveres på bakgrunn av oppdragsavtale med Jernbanedirektoratet. Grunntjenestene omfatter både jernbane og kollektiv. Innenfor nasjonal jernbane er Entur tildelt rollen som formidler av billetter og nært relaterte tjenester til operatørene som driver persontransport på jernbanen. Våre tjenester som leveres til jernbanesektoren omfatter både elektroniske systemer for kjøp av billetter gjennom Enturs digitale plattform, løsninger for salg av billetter om bord i togene, billettsalg gjennom billettautomater, betjent salg gjennom vårt kundesenter på de største jernbanestasjonene i landet, kundesentertjenester som nås på telefon og e-post/chat og salg av billetter via agentløsning. På kollektivområdet utenom jernbanesektoren, har Entur sammen med fylkeskommuner og fylkeskommunalt eide administrasjonsselskaper etablert et offentlig-offentlig samarbeid som bl.a. videreutvikler og tilpasser felles betalingssystemer for kollektivtransport, basert på Enturs digitale plattform og andre løsninger slik som skolekjøring, web-løsninger m.m etablert av fylkeskommunene og administrasjonsselskapene som deltar.

2. Kort om innholdet i høringen

Høringen gjelder forslag til nasjonal gjennomføring av TSI TEL-forordningen, som stiller krav om at virksomheter skal bruke telematikkapplikasjoner for å gjennomføre den datautvekslingen som er nødvendig for sentrale prosesser i jernbanetransport, herunder persontransport. Billettering og reiseinformasjon til passasjerer er omfattet av forordningens virkeområde og vil få direkte innvirkning for Enturs virksomhet. Telematikkapplikasjoner er programvareløsninger som bruker telekommunikasjon og datateknologi til å samle inn, overføre og analysere data. De nye kravene omfatter blant annet informasjon om overgang til andre tog, stopp der passasjerer kan gå på toget, natt-tog, kryssing av tidssoner, togets tilgjengelighet, overgangstider mv. Det gis frister for når reiseinformasjonen skal gjøres offentlig tilgjengelig, samt at reise- og prisinformasjon skal være offentlig tilgjengelig via et nasjonalt tilgangspunkt (National Access Point). Dette innebærer en presisering av de kravene som allerede følger av forordning (EF) 2017/1926 gjennomført i forskrift 19. mars 2021 nr. 987 om multimodale reiseinformasjonstjenester.

Forordningen må tas inn i regelverket som den er vedtatt i EU og er rettslig bindende når den gjennomføres i norsk rett gjennom forskrift. Entur har derfor ikke merknader til innholdet i selve forordningen.

3. Merknader

Entur støtter innføring av den nye TSI TEL-forordningen i norsk rett. Vi mener den reviderte forordningen vil bidra til å gjøre reiseinformasjonstjenestene i transportsektoren enda bedre både for de reisende og for de ulike aktørene i sektoren. Entur mener at ny TSI- TEL sammen med den reviderte MMTIS-forordningen kan åpne for nye muligheter for å løse utfordringer i togsektoren. Videre støtter vi forslaget om å innføre forordningen i ny forskrift som erstatter nåværende TSI TAP-forskrift og TSI TAF-forskrift.

Selv om TSI-regelverket tradisjonelt retter seg mot jernbaneforetak og infrastrukturforvaltere, er TSI TEL særskilt relevant for Entur fordi den regulerer digitale systemer for persontransport inkludert salg, distribusjon og utveksling av reisedata, som er kjernefunksjoner i Enturs virksomhet.

TSI TEL legger til grunn at datautveksling for persontransport skal skje gjennom standardiserte, interoperable løsninger. For Entur innebærer dette bl.a. en forventning om at billett- og salgspattformene støtter harmoniserte grensesnitt og datamodeller, muliggjør sømløs informasjonsutveksling mellom jernbaneforetak, eventuelle utenlandske aktører og øvrige systemer, samt informasjonsutveksling som følger av MMTIS-forordningen. Utvikling av en interoperabel standard for reservasjon og kjøp av billetter for både reiser innen Norge og på tvers av landegrenser vil gi enklere og mer sømløs planlegging, bestilling og gjennomføring av nasjonale og internasjonale togreiser. Dette kan bidra til at flere velger tog som reisemiddel framfor privatbil og fly, og bedre utnyttelse av eksisterende togtilbud.

Forordningen legger til rette for harmonisering av standarder mellom jernbane og øvrig kollektivtrafikk, og tilpasning til europeiske krav. Dette gir bedre datakvalitet, enklere utveksling av rute- og takstdata, og styrker grunnlaget for multimodale reiseplanleggere og informasjonstjenester.

Entur har vært en aktiv bidragsyter overfor Europakommisjonen for å bidra til at standardene for datautveksling i størst mulig grad er nøytrale, slik at de legger til rette for samtrafikk mellom ulike transportformer og ikke kun jernbane. I den forbindelse er det viktig at OMSA-standarden (Open Mobility Sales API) er tatt inn i forordningen sammen med OSDM-standarden som togselskapene kan bruke til billettering. OMSA-standarden er den standarden Norge, ved Entur, har utviklet og det vil dermed lette innføringen av forordningen ved at vi kan fortsette å bruke denne standarden etter at forordningen trer i kraft i Norge. Slik Entur forstår det vil OMSA være en midlertidig standard som skal erstattes/oppdateres når av resultatet fra EUDIT-prosjektet er ferdig. EUDIT er et EU-prosjekt i regi av DG MOVE og CEN. Arbeidet skal legge til rette for å etablere en multimodal standard for distribuert booking API. I dette prosjektet utforskes muligheten for å etablere en felles standard ved komponenter bl.a. både fra OSDM, OMSA, BOB (Svensk), Ferry Gateway m.m. Dette er en utvikling som støttes av Entur.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forordningen vil stille krav til hvilke standarder som benyttes for innlevering av rute- og takstdata, samt krav til reservasjonsgrensesnitt for jernbanen i Europa.

Tekniske spesifikasjoner og krav fra TSI TEL er vil ventelig medføre endringsbehov hos Entur, både for dataflyt inn og ut av Entur, samt for våre reiseinformasjonstjenester og salg- og billetteringstjenester.

Innføring av nye standarder og registre vil medføre overgangskostnader og behov for tilpasning i eksisterende systemer. Dette kan være ressurskrevende og innebærer tilpasninger i systemene til Entur.

Innføringen av forordningen vil medføre betydelige kostnader for Entur. Det vil det være behov for tilpasning av eksisterende billett- og salgsplassformer, nye krav til dokumentasjon, samsvar og testregimer, økte krav til koordinering mot jernbaneforetak og eventuelle europeiske aktører. Mye av kostnadene til utvikling av billett- og salgsplassformen vil skje i årene 2027-2029 og er pr. i dag vanskelig å tallfeste.

Med vennlig hilsen,

Lone Bruvold Hansen
Selskapsjurist i Entur AS